

BÖLÜM 15

Gebelikte Diğer Endokrin Hastalıklar

Pelin ÖZDEMİR ÖNDER¹

Giriş

Gebelikte endokrin hastalıklar sık görülmektedir. Gebelikte endokrin hastalıkların tanı ve takibi, gebelik süresince oluşan fizyolojik hormonal değişiklikler nedeniyle zorlaşmaktadır. Gebelikte birlikte değişen endokrin biyokimyasal referans aralıklar dikkatli yorumlanmalıdır. Prekonsepsiyonel kötü kontrollü ve postkonsepsiyonel yeni teşhis edilmiş endokrin hastalıkların olumsuz fetal sonuçlarla ve artmış maternal morbiditeyle ilişkili olduğu unutulmamalıdır. Gebelik süresince maternal antikorların transplental geçişi de olumsuz fetal sonuçlara yol açabilmektedir.

HİPOFİZER HASTALIKLAR

Prolaktinoma

Prolaktinoma doğurganlık çağındaki kadınlarda en sık görülen hipofizer tümördür(1). Yüksek prolaktin düzeyleri, hipotalamusun periventriküler ve arkuat çekirdeklerindeki nöronlar tarafından salınan ve GNRH salınımını uyardığı bilinen kisspeptin adındaki proteinin üretiminin baskılanmasına yol açarak, GNRH supresyonu ve bunun sonucunda LH salınım ampultutu ve frekansını azaltır(2).

¹ Uzm. Dr., SBÜ Zeynep Kâmil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği,ozdemir.pelin@hotmail.com

ve yenidoğan döneminde multipl kemik fraktürleri görülebilmektedir. Tedavide kalsiyum düzeylerinin normal aralıkta tutulması hedeflenerek, 1,25 dihidroksivitamin D3 yüksek doz (50000-150000 IU/d) ve kalsiyum glukonat ya da kalsiyum laktat verilerek düşük fosfat diyeti önerilmektedir. Gebelik süresince tedaviyi takipte ayda bir defa kalsiyum düzeylerinin ölçülmesi önerilir.

Kaynaklar

1. Fernandez A, Karavitaki N, Wass JAH. Prevalence of pituitary adenomas: a community-based, cross-sectional study in Banbury (Oxfordshire, UK). *Clin Endocrinol (Oxf)*. 2010 Mar;72(3):377–82.
2. Prolactin Regulation of Kisspeptin Neurons in the Mouse Brain and its Role in the Lactation-Induced Suppression of Kisspeptin Expression - Brown - 2014 - *Journal of Neuroendocrinology* - Wiley
3. Melmed: Williams Textbook of Endocrinology E-Book - Google Akademik [Internet].
4. Schlechte JA. Update in pituitary 2010. *J Clin Endocrinol Metab*. 2011 Jan;96(1):1–8.
5. Gonzalez JG, Elizondo G, Saldivar D, Nanez H, Todd LE, Villarreal JZ. Pituitary gland growth during normal pregnancy: an in vivo study using magnetic resonance imaging. *Am J Med*. 1988 Aug;85(2):217–20.
6. Molitch ME. Pregnancy and the Hyperprolactinemic Woman. *N Engl J Med*. 1985 May 23;312(21):1364–70.
7. Kupersmith MJ. Visual Loss in Pregnant Women with Pituitary Adenomas. *Ann Intern Med*. 1994 Oct 1;121(7):473.
8. Melmed S, Casanueva FF, Hoffman AR, Kleinberg DL, Montori VM, Schlechte JA, et al. Diagnosis and treatment of hyperprolactinemia: an Endocrine Society clinical practice guideline. *J Clin Endocrinol Metab*. 2011 Feb;96(2):273–88.
9. van der Lely AJ, Brownell J, Lamberts SW. The efficacy and tolerability of CV 205-502 (a nonergot dopaminergic drug) in macroprolactinoma patients and in prolactinoma patients intolerant to bromocriptine. *J Clin Endocrinol Metab*. 1991 May;72(5):1136–41.
10. Eriksson L, Frankenne F, Edén S, Hennen G, Von Schoultz B. Growth hormone 24-h serum profiles during pregnancy--lack of pulsatility for the secretion of the placental variant. *Br J Obstet Gynaecol*. 1989 Aug;96(8):949–53.
11. Herman-Bonert V, Seliverstov M, Melmed S. Pregnancy in acromegaly: successful therapeutic outcome. *J Clin Endocrinol Metab*. 1998 Mar;83(3):727–31.
12. Ananthakrishnan S. Diabetes Insipidus in Pregnancy: Etiology, Evaluation, and Management. *Endocr Pract*. 2009 May 1;15(4):377–82.
13. Ananthakrishnan S. Diabetes insipidus during pregnancy. *Best Pract Res Clin Endocrinol Metab*. 2016 Mar;30(2):305–15.
14. Matsuzaki S, Endo M, Ueda Y, et al. A case of acute Sheehan's syndrome and literature review: a rare but life-threatening complication of postpartum hemorrhage. *BMC Pregnancy Childbirth* 2017; 17:188.
15. Abdelmannan D, Aron DC. Adrenal Disorders in Pregnancy. *Endocrinol Metab Clin North Am*. 2011 Dec 1;40(4):779–94.
16. Lindsay JR, Jonklaas J, Oldfield EH, Nieman LK. Cushing's Syndrome during Pregnancy: Personal Experience and Review of the Literature. *J Clin Endocrinol Metab*. 2005 May 1;90(5):3077–83.

17. Kamoun M, Mnif MF, Charfi N, Kacem FH, Naceur BB, Mnif F, et al. Adrenal Diseases During Pregnancy: Pathophysiology, Diagnosis and Management Strategies. *Am J Med Sci*. 2014 Jan;347(1):64–73.
18. Schneiderman M, Czuzoj-Shulman N, Spence A, Abenheim H. Maternal and neonatal outcomes of pregnancies in women with Addison's disease: a population-based cohort study on 7.7 million births. *BJOG Int J Obstet Gynaecol*. 2017 Oct;124(11):1772–9.
19. Anand G, Beuschlein F. MANAGEMENT OF ENDOCRINE DISEASE: Fertility, pregnancy and lactation in women with adrenal insufficiency. *Eur J Endocrinol*. 2018 Feb 1;178(2):R45–53.
20. Schenker JG, Granat M. Pheochromocytoma and Pregnancy — An Updated Appraisal. *Aust N Z J Obstet Gynaecol*. 1982;22(1):1–10.
21. 20190527160256-2019tbl_kilavuzf2d6ec3b55.pdf [Internet]. [cited 2022 Jan 12]. Available from: https://temd.org.tr/admin/uploads/tbl_kilavuz/20190527160256-2019tbl_kilavuzf-2d6ec3b55.pdf
22. Pheochromocytoma and Paraganglioma: An Endocrine Society Clinical Practice Guideline | The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism | Oxford Academic [Internet].
23. Eplerenone use in primary aldosteronism during pregnancy - Gunganah - 2016 - Clinical Case Reports - Wiley Online Library [Internet].
24. Schnatz PF, Thaxton S. Parathyroidectomy in the Third Trimester of Pregnancy: *Obstet Gynecol Surv*. 2005 Oct;60(10):672–82.
25. Ross AC, Manson JE, Abrams SA, Aloia JF, Brannon PM, Clinton SK, et al. The 2011 Report on Dietary Reference Intakes for Calcium and Vitamin D from the Institute of Medicine: What Clinicians Need to Know. *J Clin Endocrinol Metab*. 2011 Jan;96(1):53–8.
26. Bilezikian JP, Khan A, Potts JT, Brandi ML, Clarke BL, Shoback D, et al. Hypoparathyroidism in the adult: Epidemiology, diagnosis, pathophysiology, target-organ involvement, treatment, and challenges for future research. *J Bone Miner Res*. 2011 Oct;26(10):2317–37.
27. Asari R. Hypoparathyroidism After Total Thyroidectomy: A Prospective Study. *Arch Surg*. 2008 Feb 1;143(2):132.